c
ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން އޮފް ދަ މޯލްޑިވްސް
މާލެ
ދިވެހިރާއްޖެ
އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަ ށް ކުރި ޒިޔާރަތާބެހޭ ރިޕޯރޓް
01 – ތަޢާރަފް
14 ސެޕްޓެމްބަރ 2005ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ސޮއިކޮށްފައިވާ ދި އޮޕްޝަނަލް ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ދަ
ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ (އޮޕްކެޓް) މި ޕްރޮޓޮކޯލްގެ ދަށުން ކޮންމެ ދައުލަތަކުންވެސް އެ ދައުލަތެއްގެ ބާރު ހިނގާ
ޞަރަޙައްދެއްގައި އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ނުވަތަ ދަށު ދަރަޖައިގެ ޢަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަށް "ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް
މެކޭނިޒަމް" (އެން.ޕީ.އެމް)އެއް ޤާއިމްކުރުމަށް ލާޒިމްކުރެއެވެ. މި ގޮތުން ދިވެހި ސަރުކާރުން ، ރާއްޖޭގެ ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓި ވް
މެކޭނިޒަމެއްގެ ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން ހަމަޖެއްސެވުމަށް ނިންމަވާ މި ކޮމިޝަނާއެކު ވާހަކަ
ދައްކާ، ދެފަރާތް އެއްބަސްވެ 2007 ޑިސެމްބަރުގައި އެން.ޕީ.އެމްގެ މަސައްކަތް ކުރާނީ މި ކޮމިޝަނުން ކަމުގައި ސަރުކާރުން
ވަނީ ހަމަޖައްސާފައެވެ. އަދި 28 އޭޕްރީލް 2008މ. ދުވަހުން ފެށިގެން މިކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ވަނީ އެމް.ޕީ.އެމްގެ މަސައްކަތް
ފަށާފައެވެ.
2009 ފެބްރުއަރީ 09 ވީ ހޯ މަ ދުވަހުގެ ރޭ، މާލެ އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގެ ޢާއްމު
ޙާލަތު ދެނެގަތުމައްޓަކައި މިކޮމިޝަނުން އެސެންޓަރަށް ޒިޔާރަތެއް ކޮށްފައިވެއެވެ. އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަކީ
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަންސްގެ "އެކްސްޕެޓްރިއޭޓް މޮނިޓަރިން ސެކްޝަން"ގެ ބެލުމުގެދަށުން
ބަލަހައްޓަމުންދާ ސެންޓަރެކެވެ. މިސެން ޓަރުގައި ޢާއްމުކޮށް ބައިތިއްބަނީ ބިދޭސީންގެ ތެރެއިން ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކާ
ޚިލާފްވެގެން ފޮނުވާލުމަށްޓަކާ ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހުންނެވެ. މިތަނުގައި ހެދިފައިވާ 50 މީހުންގެ ޖާގައިގެ ޢިމާރާތުގައި 49
ބިދޭސީން ތިބިކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވެއެވެ.
މިޒިޔާރަތުގައި ކޮމިޝަނުން މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައިވަނީ އެތަނުގެ ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް
އިސްކޮށްތިއްބެވި ވެރިންގެ ފަރާތުންނާއި ތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބައެއް މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުންނާއި އެތަނުގައި
ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެފަރާތުންނާއި އަދި ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ވުޒާރާތަކުންނެވެ. މިޒިޔާރަތުގައި ކޮމިޝަނުގެ މެމްބަރަކާއި
އަދި އެން.ޕީ.އެމްގެ މުވައްޒަފުން ބައިވެރިވިއެވެ.
1/7

02 – މަޤުޞަދު
އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަށް ކުރި މިޒިޔާރަތަކީ ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު
(ނަމްބަރ 6/2006)ގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޝަރުޢީ ޙުކުމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ އަމުރެއްގެ
ދަށުން ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން ބައިތިއްބާ ތަންތަނަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރުމަށްފަހު ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންގެ އިންސާނީ
ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަމެއް އައިސްފައި ނުވަތަ ގެނެސްފައިވޭތޯ ބަލައި، އެމީހުންގެ މަޞްލަޙަތުތައް ބަލައި ދިރާސާކޮށް، އެމީހު ން
ބަންދުގައި ތިބޭ ތަންތަނުގެ ވަޞީލަތްތައް ރަގަޅު ކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަނަމަ، ނުވަތަ އެމީހުންނަށް ލިބިދޭ އިނާޔަތްތައް
އިޞްލާ ޙު ކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަނަމަ، އެކަން ކަމާއި ގުޅޭ ގޮތުން ކޮމިޝަނަށް ފެންނަގޮތް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް
ހުށަހެޅުމަކީ ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށްވާތީ، އެކަންކަން ދެނެގަތުމުގެ ގޮތުން ކުރިޒިޔާރަތެކެވެ.
–03 އެކްސްޕެޓްރިއޭޓް މޮނިޓަރި ން ސެކްޝަންގެ މު ވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން
ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
މި ޒިޔާރަތުގައި އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގެ ޙާލަތު އޮޅުންފިލުވުމަށް އެތަނުގައި އެވަގު ތު
އިސްކޮށް ޙަރަކާތްތެރިވި ފަރާތްތަކާއި ތަނުގެ ޑިއުޓީއަދާކުރާ މުވައްޒަފުންނާއި ވާހަކަދައްކައި މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ އިތުރުން
ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކަކީ:
(3.1) މި ސެންޓަރުގައި ޢާއްމުކޮށް ބައިތިއްބަނީ ބިދޭސީންގެ ތެރެއިން ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކާ
ޚިލާފްވެގެން ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލުމަށްޓަކާ ގެނެވޭ މީހުންކަން.
(3.2) ބިދޭސީން ގެނެސް މި ސެންޓަރުގައި ހައްޔަރުކުރާއިރު ކޯޓުގެ އަމުރެއް ނުހޯދާކަން.
(3.3) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް އުޅޭ ބިދޭސީން އަމިއްލައަށް އެދިގެން އެމީހުންގެ ޤައުމަށް ދާން
ބޭނުންނަމަ 1 އޭޕްރީލް 2009 ދުވަހުގެ ކުރިން ޕާސްޕޯޓް ހިފައިންގެން އައުމުން ފުރުވާލުމުގެ ކަންތައްތައް
ހަމަޖައްސައިދޭނެކަމަށް، 28 ޖެނުއަރީ 2009 ގައި ޑިޕާރޓްމަންޓް އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަނުން ކުރި
އިޢުލާނާއި ގުޅިގެން ގާތްގަނޑަކަށް ދުވާލަކު 250 ބިދޭސީން ރާއްޖެއިން ފުރުމަށްޓަކާ އެކްސްޕެޓްރިއޭޓް މޮނިޓަރިން
ސެކްޝަނަށް އަންނަމުންދާކަމާއި އަދި އޭގެތެއިން މިހާތަނަށް 133 މީހުން ފޮނުވާ ލެވިފައިވާކަން.
(3.4) މި ސެންޓަރަށް ގެންނަ މީހުންގެ އަމިއްލަ މަޢުލޫމާތާއި ބޭސްފަރުވާގެ މަޢުލޫމާތާއި މައްސަލަތަކުގެ
މަޢުލޫމާތުތައް ނަގާ ރައްކާކޮށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިންތިޒާމެއް ޤާއިމްވެފައި ނެތްކަން.
(3.5) މި ސެންޓަރަށް ގެނެވޭމީހުންނާއި އަމިއްލައަށް އެދިގެން ފުރަން އަންނަ މީހުންގެ ތެރެއިން ގާތްގަނޑަކަ ށް
98% މީހުންނަކީ ބަންގްލަދޭޝް މީހުންކަން.
(3.6) މި ސެންޓަރުގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އެންމެ 4 މުވައްޒަފުން ތިބުމުގެ ސަބަބުން މަސައްކަތައް ދަތިވާކަން.
2/7

(3.7) ގެއްލިގެން ހޯދާ މީހުންގެ ގާތްގަނޑަކަށް 6000 ޕާސްޕޯރޓް މިހާރު އެކްސްޕެޓްރިއޭޓް މޮނިޓަރިން
ސެކްޝަނުގައި އެބަހުރިކަން.
(3.8) ފުރަން އަންނަ މީހުންގެ ތެރޭގައި ހޯދާ ނުފެނިފައިވާ މީހުންނާއި އަދި ބައެއް ކުށްކުށުގައި ޝާމިލްވެފައިވާ
މީހުން ތިބޭކަން.
(3.9) ފުރަންއަންނަ ގިނަ ޢަދަދެއްގެ ބިދޭސީންގެ އަތުގައި ޕާސްޕޯރޓް ނުވަތަ ކޮންބައެއްކަން އަންގައިދޭ
ލިޔެކިޔުންތައް ނުހުންނަކަމަށާއި މިފަދަ މީހުންގެ މަޢުލޫމާތު ހޯދަނީ އެމީހާގެ ކައިރި ން އަހައިގެންކަމާއި އަދި އެފަ ދަ
މީހުން ދޭ މަޢުލޫމާތު އެންބަސީތަކަށް ފޮނުވައިގެން މަޢުލޫމާތު ޞައްޙަތޯ ބަލައި ފުރުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމުގެ މަ ސައްކަތް
ކުރެވެމުންދާކަން.
(3.10) ފުރަން އަންނަ ބިދޭސީން ފޮނުވާލުމުގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހިއުމަންރިސޯސަސް ޔޫތު އެންޑް ސްޕޯރޓް ސް
އިން ޓިކެޓް ހަމަޖެއްސުމުގައި ދަތިތަކެއް ހުރިކަން .
(3.11) ބިދޭސީން ފުރަން އަންނަ ތަރުތީބުން ޖާގަ ދެވެން އޮތް މިންވަރަކަށް ޖާގަ ހޯދައިދީ ރާއްޖެއިން
ފުރުވާލެވޭކަމަށާއި އަދި ޖާގަ ހަމަޖެހުނު ނަމަވެސް ގަޑިއަށް ފުރަން ނައުމުގެ ސަބަބުން ޖޫރިމަނާ ދައްކަންޖެހޭކަން.
(3.12) ސެންޓަރަށް ފުރަން އަންނަ ބިދޭސީ މީހުންނާއި ޒިންމާވާންޖެހޭ ފަރާތްތައް ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް
ކުރަމުންދާކަން.
(3.13) ސްޕޮންސަރކުރާ ފަރާތުގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ރާއްޖެއިން ފުރުމަށް އެއަރޕޯޓަށްދާ ބައެއް ބިދޭސީން ފުރުވާލުމު ގެ
ކުރިން އެއަރޕޯޓުން ފިލައިގެން ދާކަން.
(3.14) ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގައި ތިބި ބިދޭސީން ފުރުވާލުމުގައި ލަސްވުމުގެ ސަބަބުން ބެލެހެއްޓުމުގެ ޚަރަދު
ބޮޑުވަމުންދާކަން.
(3.15) ބިދޭސީން ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލާއިރު އެމީހުންގެ ގެއްލިފައިވާ ޙައްޤުތައް ހޯދަން މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ ފަރާތަކީ
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހިއުމަން ރިސޯސަސް ޔޫތު އެންޑް ސްޕޯޓްސްކަމަށް އިމިގްރޭޝަނުން ދެކޭތީ ފުރުވާލެވޭ ބިދޭސީންގެ
ގެއްލިފައިވާ ޙައްޤުތައް ހޯދާދިނުމަށް ކުރެވެންހުރި މަސައްކަތް މަދުކަން.
(3.16) ގޮޅިތަކުގައި ހައްޔަރުކުރެވިފައި ތިބި ބިދޭސީންނަށް ބޭނުން ވަގުތަކު މުޢާމަލާތުކުރުމަށް އެމީހުންގެ
ބައެއްމީހުންގެ އަތުގައި މޯބައިލް ފޯނު އޮންނަކަން.
(3.17) ގޮޅިތަކުގައި ބޭތިއްބިފައި ތިބޭ މީހުން ހެނދުނާއި ހަވީރު ބޭރަށް ނެރެމުންދާކަން.
–04 ގޮޅިތަކުގައި ތިބި ބިދޭސީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
3/7

މި ޒިޔާރަތުގައި ބިދޭސީން ބައިތިއްބާފައި ތިބި ތަންތަނުގެ ޙާލަތާއި ބިދޭސީންނާމެދު ޢަމަލުކުރާ ގޮތުގެ
މަޢުލޫމާތު ހޯދުނެވެ. އަދި ބިދޭސީންނަށް ލިބިދޭ އިނާޔަތްތަކާއި ތަނުގެ ސާފުތާހިރުކަމަށް ބެލިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ފާހަގަކުރެވުނު
ކަންތައްތަކަކީ:
(4.1) ސެންޓަރުގައި ތިބި ބިދޭސީންގެ ބޭސްފަރުވާގެ ކަންތަކުގައި ޢާއްމުކޮށް ޑޮކްޓަރަށް ގެންދާކަން
(4.2) އޮޅުވާލައިގެން ރާއްޖެގެނެސްފައިތިބި މީހުންތިބިކަމާއި، މަސައްކަތްކުރުވުމަށްފަހު އުޖޫރަ ދީފައިނުވާ ގިނަ
ޢަދަދެއްގެ ބިދޭސީން ތިބިކަމާއި އަދި އެފައިސާ ހޯދަން މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހަނިވެފައިވާއިރު ގެއްލިފައިވާ
އެހެނިހެން ހައްޤުތައް ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިނެތްކަން.
(4.3) ގިނަ ދުވަހު ބަންދުވެ ފައި ތިބެންޖެހުމުން އެމީހުންނާއި އެމީހުންގެ ޢާއިލާތަކަށް ނަފްސާނީ ގެއްލުން ވަމުން
ދާކަން.
(4.4) އެކިއެކި މައްސަލަތަކުގައި ވެރިންނާއި ބައްދަލުކުރުމުގައި ފަސޭހަކަން.
(4.5) ބަންދުގައި ތިބި ބިދޭސީންގެ ތެރޭގައި އެމީހުން ބަންދުކު ރި ސަބަބު ނޭނގޭ މީހުން ތިބިކަން
–05 ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
(5.1) އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރުގައި މީހުން ހައްޔަރުކޮށްފައި ބޭތިއްބުމުގެ އިޚްތިޔާރު އިމިގްރޭޝަން
ޤާނޫނުގައި ކޮންޓްރޯލަރ އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަންއަށް ލިބިދީފައި ވީނަމަވެސް މިތަނުގައި މީހުން
ބަންދުކޮށްފައިތިބީ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 48ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށްކަން.
(5.2) ބިދޭސީންނަށް ސެންޓަރުގެ ފަރާތުން ފޯރުކޮށްދޭ ކެއިންބުއިމުގެ ކަންތައްތަކާ ނިދުމުގެ އިންތިޒާމްތައް
ރަނގަޅުކަން.
(5.4) ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަށް ގެނެވޭ މީހުންގެ ރިކޯޑް ބެލެހެއްޓުމުގައި ހަރުދަނާ އުޞޫލެއް ރޭވިފައިނުވާކަން.
(5.5) ސެންޓަރަށް ޒިޔާރަތްކުރިއިރު މިސެންޓަރުގައި ބޭސްފަރުވާ އަށް ބޭނުންވެފައިވާ 3 މީހަކު ފަރުވާ ނުލިބި
ތިބިކަމާއި އަދި އެތަނުގައި ތިބި ބިދޭސީންނަށް ބޭސްދިނުމުގައި ތަމްރީނު ލިބިފައިނުވާ ގާޑުން ޙަރަކާތްތެރިވަމުންދާކަން.
(5.6) ރާއްޖެއިން ބޭރުން ގިނަ ޢަދަދެއްގެ ބިދޭސީން އޮޅުވާލައިގެން ގެންނަކަމާއި ،އަދި އޮޅުވާލައިގެން ރާއްޖޭގައި
އެމީހުންލައްވައި މަސައްކަތް ކުރުވާކަމާއި އަދި އުޖޫރަ ދިނުމެއްނެތި ފޮނުވާލަން މަސައްކަތް ކުރާކަމާއި އަދި
މިކަންތައްތަކުގައި ރާއްޖެއާއި ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ އެޖެންޓުން ގުޅިގެން ޙަރަކާތްތެރިވާކަން.
(5.7) އިމިގްރޭޝަން ޤަނޫނުގެ 8،7 އަދި 9 ވަނަ މާއްދާގައި ބިދޭސީން ރާއްޖެ އެތެރެވުމުގައި ނުވަތަ
އެތެރެކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ގިނަ ކަންތައްތަކެއް ހުރި ނަމަވެސް ރާއްޖޭގައި ބިދޭސީން ގިނަ ވުމާއި އެމީހުން ގެ
ކަންތައްތައް މޮނިޓަރކޮށް ނުބެލެހެއްޓޭތީ ކުށްކުރަމުންދާ ބިދޭސީން ރާއްޖޭގައި ގިނަވަމުންދާކަމާއި، މަރުވަމުންދާ
4/7

ބިދޭސީން ގިނަވަމުންދާކަމާއި ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކަށް ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ނުހިތާ ބިދޭސީން ގިނަވަމުން
ދިޔުމުގެ ސަބަބުން ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކަށް ޙުރުމަތްތެރިކޮށް ނުހިތާ މާޙައުލެއް ތަޢާރަފްވަމުންދާކަން.
(5.8) ބިދޭސީންނާއި ގުޅިގެން 2007ވަނަ އަހަރުންފެށިގެން މިހާތަނަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހިއުމަން ރިސޯސަ ސް ޔޫތު
އެންޑް ސްޕޯޓްސް އަށް 5165 މައްސަލަ ހުށަހެޅިފައިވާކަން.
(5.9) މިހާތަނަށް ގެއްލިގެން ހޯދަންޖެހިފައިވާ 3396 ބިދޭސީން ރާއްޖޭގައި ތިބިކަން
(5.10) ރާއްޖެއަށް އަންނަ ބިދޭސީންނަކީ ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއާއި ތަހްޒީބަށް ބޮޑެތި ޚިދުމަތްތަކެއް ކުރަމުންދާ
ބައެއްކަމާއި، ރާއްޖޭގެ ބައެއް މީހުން ކުރުމަށް ފަސްޖެހޭ އެތައް ކަންތައްތަކެއް ބިދޭސީން ކުރަމުންދާކަމާއި އަދި
ބިދޭސީން ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ރޫޙް ގެއްލުވާލުމުން ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދަށާއި މީހުންނަށް ދިމާވެދާނެ
އިޖްތިމާޢީ މައްސަލަތަކެއް ހުރިކަން.
(5.11) ބިދޭސީންގެ ކަންތައްތައް ރާއްޖޭގައި ރަނގަޅަށް ނުބެލެހެއްޓުމުގެ ސަބަބުން އިޖްތިމާޢީ ގިނަ މައްސަލަތަކެއް
ކުރިމަތިވަމުންދާކަމާއި ޢާއްމުފަރުދުން އަމިއްލައަށް މަސައްކަތްކޮށް ޢާމްދަނީ ހޯދުމުގެ ރޫހް ނެތެމުންދާކަން.
(5.12) އަމިއްލަ ޤައުމަށް ދިއުމަށް، ފުރަން އަންނަ ގިނަ ބިދޭސީންނަކީ އެމީހުންނަށް ދިވެހި ބައެއް ކުންފުނިތަކާ
އެޖެންޓުން މަކަރާއި ޙީލަތްހަދައި އޮޅުވަލުމުގެ ސަބަބުން ބޮޑެތި ގެއްލުން ލިބިފައިވާ މީ ހުންކަމާއި އަދި އެމީހުން
ރާއްޖޭގައި ތިބުމަށްވުރެ ރާ އްޖެއިން ފުރުން ރަނގަޅުކަމުގައި ދެކިގެން ފުރަން އަންނަ މީހުންނަކަން.
(5.13) ބިދޭސީންގެންގުޅޭ ފަރާތްތަކުން އެމީހުންނާއި މެދު އިހާނެތިކޮށްހެދުމާއި ނަފްސާނީ އަ ދި ޖިސްމާނީ އަނިޔާ
ދެމުންދާކަމާއި މިފަދަ ޢަމަލު ތައް ހިންގުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާ އާއި ބެހޭ ޤާނޫނުންނާއި، ހިއުމަން ރަ އިޓްސް
ޤާނޫނުން މަނާކުރާ އަދި ރާއްޖެ ސޮއިކޮށްފައިވާ އިންޓަރނޭޝަނަލް މުއާޙަދާތަކާއި ޚިލާފްކަމެއްކަން .
(5.14) "އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންވެންޝަން އޮން ދަ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފް ދަ ރައިޓްސް އޮފް އޯލް މައިގްރޭންޓް
"
ވޯކާސް އެންޑް މެމްބާސް އޮފް ދެއާ ފެމިލީ މުއާހަދާގައި ރާއްޖެއިން ސޮއިކޮށްފައި ނުވާކަން.
(5.15) ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ހިއުމަންޓްރެފިކިންގ ގެ ޢަމަލުތައް ތަޢާރަފްވަމުންދާ ޤައުމަކަށް ވަމުންދާކަމާއި މިފަދަ
ޢަމަލުތައް ރާއްޖެއިން ހުއްޓުވުމަށް މަސައްކަތްކުރަންޖެހިފައިވާކަން.
(5.16) އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނުގެ 8ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގައި ބުނާ ރާއްޖެ އެތެރެވުމުގެ ހުއްދަ ދެވޭކަންތައްތައް
ފުރިހަމަކުރެވޭނީ ސްޕޮންސަރކުރާ ފަރާތް މެދުވެރިވެގެން ކަމަށްވުމާއިއެކު ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ ލިބި
އެތެރެވާ ބިދޭސީއަކާއި ގުޅިގެން ދިމާވާ ހުރިހާ މައްސަލައެއްގައި ޒިން މާވާންޖެހޭ ފަރާތަކީ ސްޕޮންސަރ ކުރާ ފަރާތް
ކަމަށްވާހިނދު ބިދޭސީންނަށް ދިމާވާ މައްސަލަތައްހޯދާ އެކަމުގައި ސްޕޮންސަރކުރާ ފަރާތުގެ އިހުމާލެއްވާނަމަ
ސްޕޮންސަރކުރާ ފަރާތް ޒިއްމާކުރުވަން ޖެހޭކަން.
(5.17) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާގޮތުން ވަޒީފާގެ މުއްދަތު ހަމަވާއިރު ނުވަތަ
ވަޒީފާ ނިމުމަކަށް އަންނައިރު ވަޒީފާ އަދާކުރާފަރާތައް ލިބިދޭންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަ 7 ދުވަސްތެރޭގައި ޚަލާޞްކޮށް
5/7

ނިންމަންޖެހޭ ނަމަވެސް ގިނަ ޢަދަދެއްގެ ބިދޭސީން ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލާއިރު މުސާރައިގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިފަ އި
ނުވާކަން.
06 ހުށައެޅުން ތައް
(6.1) ކޯޓުގެ އަމުރެއްނެތި 24 ގަޑިއިރަށްވުރެ ގިނަވަގުތު ބަންދުގައި މީހުން ބައިތިއްބުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭ ޤާނޫނު
އަސާސީގެ 48ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)އާއި ތަޢާރުޒުވާ ކަމަކަށް ވާހިދު ، ޑިޕާރޓްމަންޓް އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް
އިމިގްރޭޝަން އިން ކޯޓުގެ އަމުރަކާ ނުލާ ބިދޭސީން ބަންދުނުކުރުން.
(6.2) "އިންޓަރނޭޝަނަލް ކޮންވެންޝަން އޮން ދަ ޕްރޮޓެކްޝަން އޮފް ދަ ރައިޓްސް އޮފް އޯލް މައިގްރޭންޓް
"
ވޯކާސް އެންޑް މެމްބާސް އޮފް ދެއާ ފެމިލީ މި މުއާހަދާގައި ސޮއިކުރުމަށް ފެންނަކަން.
(6.3) އިންޓަރ ނޭޝަނަލް ލޭބަރ އޮގަނައިޒޭޝަން)އައި އެލް އޯ(ގެ މެމްބަރަކަށް ރާއްޖެވުމަށް މަސައްކަތް ކުރުން.
(6.4) ވާރކްޕާރޓްމިޓް ހަމަޖައްސައިދިނުމުގައި ވާރކްޕާރމިޓަށް އެދޭފަރާތުން ، މަސައްކަތްކުރާފަރާތައް ކެއުމާއި
ނިދުމާއި ބޯހިޔާވަހިކަމާއި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ފުރިހަމަކޮށްދިނުމުގެ ޤާބިލުކަން ހުރިތޯ ކަށަވަރުކޮށް އެކަން ބަލަމުން
ގެންދިޔުން
(6.5) ބިދޭސީއަކު ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލެވޭއިރު ވަޒީފާއާއިބެހޭ ޤާނޫނުން ލިބިދޭ އެއްވެސް ޙައްޤެއް ގެއްލިފައި ނުވާކަން
ކަށަވަރުކުރެވޭނެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުން
(6.6) ރާއްޖެއަށް އިތުރު ބިދޭ ސީން ގެނައުމުގެ ބަދަލުގައި، ރާއްޖޭގައި މިހާރުތިބި ތަޖްރިބާހުރި ބިދޭސީންގެތެރެއިން
ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރަން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް އެފުރުޞަތު ލިބިދޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކުރުން.
(6.7) ސެން ޓަ ރުގައިތިބޭ ބިދޭސީންގެ ބޭސްފަރުވާ ކަންތައްތައް ހަރުދަނާކުރުމާއި ތަނުގައި ފަސްޓްއެއިޑް ތަމްރީނު
ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފުން ބޭއްތިއްބުން.
(6.8) ރާއްޖެއަށް އަންނަ ބިދޭސީ ލޭބަރުންނަށް ލިބިދޭ ޙައްޤުތަކަކީ ކޮބައިކަން އެމީހުންނަށް އަންގައިދިނުމާއި
އެމީހުންގެ ގެއްލިފައިވާ ޙައްޤުތައް ހޯދައިދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރުން .
(6.9) އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަށް ގެނެވޭ ބިދޭސީންގެ ފުރިހަމަ ރިކޯރޑް ލިޔެކިޔުމުން ފެންނަގޮތަށް
ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓުން.
(6.10) ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް ރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން އެތެރެކުރުމާއި، އެމީހުންގެ ފަރާތުން ނަހަމަ ގޮތުގައިފައިދާނެގުމާއި
އެމީހުންގެ ޙައްޤު ގެއްލޭގޮތަށް ޢަމަލުކުރާ މީހުން ހޯދާ ޤާނޫނުން އެމީހުންނަށް ޙައްޤުވާ އަދަބު ލިބިދިނުން.
(6.11) އެކިބާވަތްތަކުގެ ކުށް ކުށުގައި ރާއްޖެއިން ޑީޕޯރޓްކުރާ މީހުންނާއި ރާއްޖެގައި މަސައްކަތްކުރުމަށް އަންނަ
އަންނަ ބިދޭސީން ގެ ކުށުގެ ރިކޯޑް ދެނެގަނެވޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކުރުން.
6/7

(6.12) ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކުން ބިދޭސީންނަށް ލިބިދޭ ޙިމާޔަތް އެމީހުންނަށް ހޯދާދިނުން.
(6.13) ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ހިއުމަންޓްރެފިކިންގެ ޢަމަލުތައް ތަޢާރަފްވަމުންދާ ޤައުމަކަށް ވަމުންދާކަމާއި މިފަދަ ޢަ މަލުތައް
ރާއްޖެއިން ހުއްޓުވުމަށް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން މަސައްކަތްކުރުން.
(6.14) އިމިގްރޭޝަން ޤާނޫނުގެ 8ވަނަ މާއްދާގެ)ހ(ގައި ބުނާ ރާއްޖެއެތެރެވުމުގެ ހުއްދަ ދެވޭކަންތައްތައް
ފުރިހަމަކުރެވޭނީ ސްޕޮންސަރ ކުރާފަރާތް މެދުވެރިވެގެން ކަމަށްވުމާއިއެކު ރާއްޖޭގައި މަސައްކަތްކުރުމުގެ ހުއްދަ ލި ބި
އެތެރެވާ ބިދޭސީއަކާއި ގުޅިގެން ދިމާވާ މައްސަލަތަކުގައި ބިދޭސީން އެތެރެކުރާ ސްޕޮންސަރުން ޒިންމާދާރުކުރުވުން.
(6.15) ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިދޭސީން ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ޤަވާޢިދު އަލުން މުރާޖަޢާކޮށް އެޤަވާޢިދު މިހާރަށްވުގެ
ހަރުދަނާކުރުން.
(6.16) ޤާނޫނާއި ޤަވާޢިދާ ޚިލާފްވެގެން ބިދޭސީން ރާއްޖެއިން ފޮނުވާލެވެންދެން ވަގުތީގޮތުން ބަންދުކުރެވޭ
ތަންތަނުގައި އެކަމަށް ތަމްރީނުވެފައިވާ މީހުން ބޭތިއްބުން.
07 - ނިންމުން
އިމިގްރޭޝަން ޑިޓެންޝަން ސެންޓަރަށް މިކުރި ޒިޔާރަތުގައި މިކޮމިޝަނުން ބެލުމަށްފަހު ފާހަގަކޮށްފައިވާ
މައްސަލަތަކަކީ، އެތަނަށް ޒިޔާރަތްކުރެވުނު ތާރީޚްގައި މިކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކެވެ. މިކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް ރިޕޯރޓްގައި ހުށައަޅާ ފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަކީ، ރަގަޅުކުރަންޖެހޭކަމަށް މި ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަން ތައްތަކެވެ.
މިޒިޔާރަތުގައި "އެކްސްޕެޓްރިއޭޓް މޮނިޓަރިން ސެކްޝަން"ގެ މުވައްޒަފުންނާއި، ބަންދުގައި ތިބިމީހުންގެ
ފަރާތުން މިކޮމިޝަނަށް ލިބުނު އެއްބާރުލުން ފާހަގަކޮށް ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ޝުކުރުވެރިވަމެވެ.
1430 C 11 ޙ.
08 މާރޗް 2009 މ.
7/7